

דבורה, עמום וכרמל גנניאלעד
„הרבה יותר קל לשתף את הילדים מאשר להסתיר מהם...”

אני לא יכולה לספר. אמרתי לך, מעורבים כאן אנשים. אני לא רוצה לפגוע באף אחד. אבל כשאת נמצאת בסביבת בעלי השפעה, כמו בן שהקשר איתך משפיע. בספר השירים שלך את מת' נדנדת כל הזמן בין פסימיות ואופ' סימיות. את פסימיות או אופטי' מית'?

אני אופטימית מאוד, אלא שהיום-יום הוא פסימי. זלדה, שאני מקורבת אליה מ' אוד אמרה לי פעם: כל מה שיש לנו בחיים זה התיקווה. ואם לה, בגילה, יש עדיין תי' קווה, למה שלי לא תהיה?

תיקווה למה? לפעמים נדמה שאין מוצא. עבודה, בית, ילדים — אין שימחה. בעקרון, כל בוקר כשאני קמה, אני אומרת לעצמי: אולי ה' יום הזה יביא איתו משהו חדש.

אני יושבת כאן מוזק כבר כמה שעות. יש לך בית יפה, ילדים משגעוים, קאריירה מצליחה, ובכל זאת אני מביטה בעינייך והן עצו' בות. את עייפה כעת, את סובלת מברידות?

הברידות, הברידות. הברידות היא חלק מהעבודה שאני עושה, ומהצב המישפחתי והאישי שאני נמצאת בו. אני לא מוכנה ליצור קשרים בכל מצב ובכל מיקרה, רק כדי לא להיות לבד. איך את מתמודדת עם הכרי' דות?

אני לומדת להיות לבד. כשהייתי נשואה, רציתי להיות לבד. היום, כשאני לבד, אני לא רוצה להיות לבד. אני מניחה שאם אדם לומד להיות עם עצמו, הוא לומד להיות גם עם אחרים. כשאני לבד, אתה עסוק בלימוד עצמך, וזה מה שאני מנסה לעשות בשנים האחרונות. זה כרוך בהרבה מאוד עבודה (המשך בעמוד 48)

שיר אחר שלך, „הכוח", נפ' תה כציטטה, שמאחורי הגדול שבי' פוליטיקאים ומעבר לכל תהליך של שינוי, ישנה אשה אוהבת. למה את מרמזת?

אני מדברת מתוך ניסיון. אני כליכך קרובה למקבלי החלטות — לא רק בעבודה, גם בחיי הפרטיים — ואני יודעת שאנשים

כשאת מגדלת את ילדיך לבד, את מגדלת אותם על פי דרכך שלך, ואין לך חילוקי-דיעות עם בני-זוג, וזה כבר טוב

מונעים מכוח האהבה. באהבה יש כוח חיו' בי שיכול להניע הרים וגבעות. אני מכירה החלטות חשובות מאוד שנפלו בגלל קשר בין גבר ואשה. קשר שנתן אנרגיה חיובית שהניעה בניינים שלמים.

את מדברת עדיין? גם עלי. גם אני פעלתי הרבה פעמים על פי רגשות. גם אותי הניע קשר טוב עם גבר. האם קשרים שלך עם בעי' החלטות הניעו דברים כמערכת? כן, בהחלט. ספרי לי.

כששוסטק בא נורא פחדתי. אמרתי לו את זה. ממה פחדת? פחדתי שיפטר אותי. לא רצית להתפטר? רצית לעבוד בשכר הליכוד?

אני לא עובדת בשביל הליכוד. אני עור' בדת במשרד-הבריאות. זהו משרד א' פוליטי.

איך קרה שלא פוטר אותך? עברת לימין?

אל תהיי צינית. אל תשכחי שיש לי שני ילדים לפרנס. אל תשכחי שזהו משרד לא פוליטי. ונורא חשוב גם השר ש' את עובדת בשבילו. כשהגיע שוסטק, הרבה אנשים דאגו לספר לשוסטק שאני ממפ'ם. למרות שמעולם לא השתייכתי ל' מיפלגה הזאת. הזכירו לו שכתבתי בעג' המישור ושאני מכפר-מסריק. באתי לשוס' טק ואמרתי לו: בוא נעשה נסיון. שלושה חודשים. אם אני לא מתאימה, תגיד לי שלום ואני אלך בשקט.

מישרד-הבריאות, כמו שאמרתי, אינו מישור פוליטי. עם שוסטק, כאדם וכשר, אני מאוד נהנית לעבוד. אני מוצאת שהוא הרבה יותר סוציאלי בדעותיו ובמעשיו מאשר השר הקודם שמוטב. למשל, בגישה שלו לערבים, הוא עשה ומוכן לעשות יר' תר' ממה שעשו קודמיו. הגיעה פנייה של אנשי בריאות ממינורח ירושלים. הם רר' צים לבנות בית-חולים. הוא הראה לי את הפנייה ואמר: אני רוצה לעזור לאנשים האלה. הוא כל הזמן אומר שיהודים או ערבים זה לא ז'שוב. חשוב שיקום בית' חולים, והתגובה המיידית שלו היתה לאשר את הבקשה. או, למשל, רצו לסגור את בית-החולים הוספיס שבתוך העיר העתי' קה. הוא הלך נגד כל המישור בעניין הזה. הוא בפירוש אמר שהאוכלוסיה הערבית זכאית לבית-חולים משלה, ולא חייבת לאכול את הגפילטע-פיש של הדסה. הוא לא נתן להם לסגור את בית-החולים. הוא פיי' תח בתירחולים לשכבות הנכשלות. שבמשך שנים סבלו מחוסר יחס משוע. הוא פיי' תח את אסף הרופא את נהריה, פוריה, אשקלון — כולם בתירחולים של פריפר' יות של אוכלוסיות חלשות. אז אם זה לא סוציאליזם, מה זה? איך היית מגדירה את השר שוסטק?

הוא אדם חכם מאוד. אני ברצינות חושר' בת כך. הוא איש שיודע המון, ויש לו חוש הומור. אחרי הסיפור עם סבא אליעזר, הבאתי לו את הספר סבא אליעזר והגדו'. הוא היה מבסוט ואמר לי שמאז הקטע ב' טלוויזיה הוא מחפש את הספר הזה. איך את מתפקדת כאשה בין גברים?

בפוליטיקה יש אינטרסנטיות לשמה. אם אתה לא טוב, אתה תמיד מצליח, ואל תכריחי אותי להיכנס לפרטים.

למה לא? מכיוון שזה כרוך בשמות של אנשים את' רים, ואני עדיין פקידה של מישרד-הברי' אות. אז למה לך ללקק לי?

את מסתפקת בתפקיד דוב' רת מישרד-הבריאות או שאת שואפת לעלות יותר למעלה?

היו לי הצעות אחרות. לפעמים מתחשק לי להחליף. היתה לי הצעה להיות דוברת המישורה. היתה לי הצעה להיות דוברת מישרד-האוצר, שהכי קסמה לי. אבל אז הרובין הלך ושוסטק לא הירשה לי לעזוב את המישור. לא מוזמ' קיבלתי הצעה ללכת למישור המיסחר והתעשייה, ולו לא הלכ' תי מרצוני.

כל ההצעות האלה הם בי' תחום הדוכרות. אין לך שאיפות אחרות?

אף שאיפות. למעשה הגעת דאן שהגעת באופן מיקרי. זו לא תזדה של אמביציה.

זה לא מיקרי, זה עניין של צירוף מיק' רים. אבל בהחלט לא אמביציה.

בספר שלך יש שיר הנקרא „אתה נשוי". אני מניחה שבגילך קצת קשה למצוא גברים פנויים. איך מסתדר רומן עם גבר נשוי עם המוסר האישי שלך?

האישיות שלי מעולם לא החשיבה מיסג' רות פורמליות, ואת יכולה לראות את זה על החיים שלי. בעבר ילדתי ילד מחוץ ל' נישואין. נישאתי, כי זה היה חשוב למי' שהו אחר, וגם זאת עשיתי בנישואין אור' חיים. לכן לא מעניין אותי אם האדם הוא נשוי. המיסגרת הפורמלית שלו לא חשובה לי. השאלה היא מהי מהות הקשרים בינינו. אם הוא נשוי, זה עניינו. זו הבעיה שלו.

אני משתפת אותם כמעט בכל. קרה לך שאחד הילדים טיר' פד לך רומן מפני שכן הזוג לא מצא חן בעיניו?

לא. למולי זה עדיין לא קרה. שמעתי שזה קרה לחברות שלי.

האם כל מי שמוצא חן בי' עינייך מוצא חן בעיני ילדייך?

אני מניחה שיש להם דיעה עצמאית. אלא שעד עכשיו לא היה לי אף פעם רומן כזה שצריך היה לטרפד. הם לא היו מוד' אגים.

מה קורה לילדים שלך אם יש לך אורח כבית, והם מרגישים שהוא מקבל ממך תשומת-לב גדו' לה מהרגיל?

אני אף פעם לא הרגשתי מצידם תיסכול.

אני מכירה את חוסר-השוויון שקיים בין שמחה ועצב, צער ואושר. ישנה דינמיקה בחיים הרגשיים של האדם, ואולי מכני' שאני מבינה את זה, אני לא אשה עצובה

להיפך, הילדים נורא רוצים שאתחנן. במ' יוחד כרמל.

ועמום לא מקנא לך לפעמים? כן, נכון. עמוס קצת יותר מקנא. אבל אני תמיד מדברת איתם. אני אף פעם לא אתן להם לדאוג ולחשוש. אם אני מגלה צל של חשש, אני מדברת איתם, הופכת את הבעיה למובנת מאליה. שום דבר לא נעשה מאחורי גבם.

מאז שהתגרשת, קרה שישי' איתך גבר בחדרה-השניה שלך?

לא. בגלל הילדים?

כן. אבל אם את והילדים כליכך פתוחים ביחסים שלכם, האם הם לא יבינו את הצורך הזה שלך?

טוב, זה לא פתוח עד כדי כך. חוץ מזה, טכנית זה לא בא בחשבון. חדרה-השניה שלי ושל הילדים צמודים. זה פשוט לא בא בחשבון.

אמרתי לך שאתה לא יודעת. אני מניחה שאז קרה רומן רציני. אבל אם יקרה ויהיה לך, גם אז זה לא יבוא בי' השבון?

אני באמת לא יודעת. אני מניחה שאז אולי כן. אז זה יהיה רציני וקבוע. הילדים יתרגלו. יתכן, כמעט בטוח, שזה ייראה טבעי.

איך מתייחסים הילדים ל' מיקצוע שלך? שמעתי את עמוס משוויץ שאת מכירה את בניו.

זה סתם. אבל האמת היא שהם מתייחסים לעבודה שלי כמו שאני מתייחסת אליה — בפרופורציות נכונות. יחסית למה שקורה. מה התפקיד שלי? כלום?

ככל זאת זו מישורה בכורה. אני לא מתייחסת לזה כל מישקל. אולי זאת הבעיה שלי, שאני לא מכירה בערכי' לפעמים, כשאומרים לי: „אבל, את דוברת מישרד-הבריאות!" אני שואלת את עצמי: הם מדברים אלי?

מה זה אומר להיות דוברת מישרד-הבריאות?

להיות שרי-החוק כלפי הציבור והמדינה, ולהיות העוררין של הציבור והמדינה כלפי המשרד. זה מאוד קשה. צריך להיות אמין ובסדר כלפי שני הצדדים.

היותך אשה מפריע או עוזר לך בעבודה?

זה עוזר. אנשים מתייחסים אחרת. יותר ברכות. יותר בהחלטיות ופחות בנזקשות.

עובדת עם השר הקודם, זיקן טור שמשוכ, איש מפ'ם. בעת את עובדת עם אליעזר שוסטק, איש הליכוד. את לא צריכה להזדהות פוליטית עם השר שלך? כחניכת השומר הצעיר, איך את עובדת בשביל הליכוד?